

Cussegl da vischnaunca
M2-2021/2024

M o z i u n

Rinforzar la posiziun dalla cumissiun da gestiun

Per garantir in bien menaschi communal drova ei sper l'executiva e la legislativa era in efficient organ da controlla. Quella funcziun ei adossada alla cumissiun da gestiun. Ils davos onns eis ei denton adina puspei semussau che quella sa buca exequir sia inacrica per cumpleina cuntentientscha, damai che sias cumpetenzas ein restrenschidas.

Avon decennis ha la vischnaunca da Mustér introduciu in cussegl da vischnaunca ella fuorma d'in parlament communal. En ina votaziun consultativa dils 24 da fevver 2008 ha la cuminonza dils votants confirmau quei sistem. El medem mument ein las cumpetenzas dil cussegl da vischnaunca vegnidas augmentadas e la muntada dalla cumissiun da gestiun rinforzada.

Entras ina adattaziun da pli tard, ha la cumissiun da gestiun buca pli la funcziun d'ina cumissiun predeliberonta e sa buca pli s'exprimer directamein ellas debattas dil cussegl da vischnaunca tier damondas da finanzas sco era tier auters fatgs impurtonts.

Sin fundament dallas experientschas dils davos onns eis ei perquei necessari da rinforzar la posiziun dalla cumissiun da gestiun tenor il sistem francaus ella constituziun communal dils 22 da zercladur 2008. Ina modificaziun duei ei dar cun slargiar la cumposiziun dalla cumissiun da gestiun cun eleger ina entochen duas persunas dil fatg ordeifer il gremi dil cussegl da vischnaunca ed aschia augmentar sia cumpetenza finanziaria. Quei sistem vegn per exempel praticaus ellas vischnauncas da Cuera, Domat e Glion ed ei secumprovaus.

Sin fundament da quellas explicaziuns vegn la suprastonza communal incaricada:

Da suttametter al cussegl da vischnaunca ina revisiun parziala dalla constituziun communal cun la finamira da rinforzar la posiziun dalla cumissiun da gestiun el senn dil concept da 2008, denton cun risguardar la modificaziun sura menziunada.

Cusseglieras e cusseglers che han inoltrau la moziun:

Moziunari: Edgar Durschei

Larissa Fry Schuster
Helga Probst-Linder
Remo Huonder
Silvia Bucheli

Armin Berther
Armin Manetsch
Adrian Deflorin
Rafael Maissen

Mario Flepp
Adrian Flepp
Otmar Flepp

Disentis/Mustér, ils 20 da zercladur 2024

Surdu: Gievgia, ils 20 da zercladur 2024

Posiziun dalla suprastanza communal

1. General

La suprastanza communal ha tractau la moziun ch'ei vegnida inoltrada a caschun dalla seduta dil cussegl da vischnaunca dils 20 da zercladur 2024 ed ei vegnida tier la conclusiun d'acceptar la moziun per rinforzar la posiziun dalla cumissiun da gestiun.

La suprastanza communal vul cun quella lavur denton gest nezegiar la caschun d'instradar ina revisiun parziala dalla constituiun communal. La davosa revisiun totala dalla constituiun communal ei vegnida approbada dil pievel ella votaziun all'urna dils 22 da zercladur 2008. Quella revisiun schai gia 16 onns anavos.

Plinavon ei cun l'inoltraziun dall'iniziativa la fin d'avrel 2012 vegniu pretendiu ina midada dall'elecziun e funcziun dalla cumissiun da gestiun. Quella stoppi vegnir eligida dalla cuminonza da votantas e votants. Lur commembers astgien buca appartener il medem mument al cussegl da vischnaunca ed al cussegl da scola. Ella votaziun dils 3 da mars 2013 ha la populaziun dau cun gronda maioritad (65%) suatientscha all'iniziativa resp. alla revisiun parziala dils artechels 13 al. 3, 32 lit. b, 36 al. 1 lit. a sco era 52 dalla constituiun communal.

La suprastanza communal ei prompta da far las ponderaziuns necessarias per in rinforzament dalla cumissiun da gestiun. A vosta dalla transformaziun communal e las restructuraziuns internas ei ina revisiun parziala dalla constituiun communal il davos pass necessari per modernisar el futur nossas structuras communalas. Ensemen cun la fatschenta Curia AG ei en in emprem pass cunzun vegniu intercuret g sin nivel operativ las structuras ed ils process cun la finamira dad haver el futur in'organisaziun semplia ed efficienta cun vias da decisiun cuortas, agilas e speditivas.

Risguardond las novas structuras operativas duei en connex cun la moziun vegnir repassau ed adattau la constituiun communal al temps dad oz, leu nua ch'igl ei necessari. La lavur dalla revisiun parziala duei entscheiver igl emprem quartal 2025. Per quei intent vegn formau ina cumissiun speciala ch'exista dil moziunari, da treis cusseglierAs, dil president communal e treis convischinAs. La cumissiun speciala vegn eligida dalla suprastanza communal (art. 50, constituiun communal).

2. Proposta

Sebasond sin las explicaziuns suranumnadas

r e c a m o n d a

la suprastanza communal al cussegl da vischnaunca:

- d'acceptar la moziun "Rinforzar la posiziun dalla cumissiun da gestiun" (M2-2021/2024) sco formulau sura dalla suprastanza communal.

Suprastanza communal Disentis/Mustér
Il president: Il canzlist:

René Epp

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 26 d'uost 2024